

Niko Roorda

Niko Roorda werkt voor de Stichting Duurzaam Hoger Onderwijs (DHO). Hij adviseert en begeleidt hogescholen en universiteiten bij de integratie van duurzame ontwikkeling in hun onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. Voor de studenten van het hbo schreef hij twee boeken over duurzame ontwikkeling*.

Auteur aan het woord

Leren voor duurzame ontwikkeling

De essentie van de term 'duurzame ontwikkeling' komt treffend tot uitdrukking in de beschrijving die de Commissie Brundtland in opdracht van de Verenigde Naties opstelde: "Duurzame ontwikkeling leidt ertoe dat alle (huidige) mensen in hun behoeften kunnen voorzien, zonder het vermogen van toekomstige generaties aan te tasten om datzelfde te doen." *Ontwikkeling* gaat vooral over mensen en *duurzaam* over de toekomst van hun leefwereld binnen een *economische context* die om keuzes vraagt...

People

Ontwikkeling focust o.a. op het verminderen van de achterstandspositie van mensen in de derde wereld en dus op bestrijding van armoede en analfabetisme, het versterken van gezondheid, onderwijs en de economische structuur. Het gaat om de herwaardering van culturen, talen en tradities. Maar ook de armen en sociaal zwakkeren in eigen land verdienen aandacht. Allochtonen en autochtone kansarmen worstelen met problemen rond armoede, identiteit, discriminatie en sociale uitsluiting. *Ontwikkeling* houdt zich bezig met de situatie op dit moment, in eigen land en daarbuiten. Men spreekt wel van *hier* en *daar*. Bij ontwikkeling staan mensen centraal: het gaat over *people*.

Planet

Het woord *duurzaam* heeft vooral betrekking op de toekomst, waarbij de termen *nu* en *later* van toepassing zijn. De mensheid pleegt systematisch roofofbouw op de natuur en het milieu. Het klimaat wordt verstoord, grondstoffen worden opgemaakt. Tegelijk groeit de wereldbevolking en stijgt de welvaart en daarmee het 'milieugebruik' in de rijke landen. Dat alles is niet duurzaam. Dat wil zeggen: onze huidige leefstijl, waarbij we op een te grote 'ecologische voetafdruk' staan, kan onmogelijk voor een lange duur worden volgehouden. Bij duurzaam hebben we onze leefwereld, de *planet*, voor ogen.

Profit

People en *planet* vormen samen met de aanduiding *profit* een driehoek die kan worden gebruikt om het begrip duurzame ontwikkeling transparant te maken. *Profit* laat de economische kant van duurzame ontwikkeling zien. Bij veel besluitvormingsprocessen tellen de economische argumenten vaak zwaarder mee dan de ecologische of de sociale: de driehoek is dan niet in balans. Daar staat tegenover dat een sterke economie een voorwaarde is om tot oplossingen te komen van de ecologische en sociale problemen.

Kansen voor duurzame ontwikkeling

Het werken aan bewustwording en verbeteringen op al de bovengenoemde terreinen is een belangrijk facet van duurzame ontwikkeling. De diverse aspecten van duurzame ontwikkeling hangen daarbij op een uiterst complexe wijze met elkaar samen. Dat maakt *leren voor duurzame ontwikkeling* behoorlijk moeilijk. Maar tegelijk ook heel spannend en fascinerend.

Kennis van zaken, specifieke *vaardigheden* en een juiste *attitude* zijn professionele vereisten en hier ligt een belangrijke taak voor onderwijs en met name lerarenopleidingen.

Maar als velen er de schouders onder zetten, worden de inspanningen kansrijk en kunnen we succesvol werken aan een veel duurzamer wereld.

* zie de rubriek *Site Seeing* op pagina 8

